

internationale Betalinger som administrativt Mellemed for Systemet.

Som yderligere Forholdsregel til Afhjælpning af Guldmanglen nævner Delegationen:

a) I alle Lande, hvor Guld er i Omløb eller holdes i de kommercielle Bankers Kældere, bør det trækkes tilbage til Seddelbankernes Reserver og erstattes af Sedler.

b) I alle Lande, hvor Banksedler med ringe Paalydende er i Omløb, bør disse smaa Sedler trækkes tilbage og erstattes af Skille-mønt.

c) I Lande, hvor der i udstrakt Grad gøres Brug af Sedler til Betaling af Skatter, Lønninger, store Detailomsætninger, Overførsel af Penge fra Sted til Sted, o. s. v., bør Brugen af Checks, Postgirokonti, Clearingskontorer etc. udvides. Meget kunde i saa Henseende gøres af statslige og kommunale Myndigheder uden ny Lovgivning blot ved at udvikle en Praksis gaaende ud paa at akceptere Checks af enhver Art til Dækning af Skatter og Afgifter.

I sit sidste Afsnit fremhæver Delegationen stærkt Betydningen af et internationalt Samarbejde paa Pengevæsenets Omraade og slutter med endnu engang at fremhæve Pengepolitikens Afhængighed af den almindelige økonomiske Politik.

Som det blev fremhævet i Indledningen, har der ikke været Enighed blandt Delegationens Medlemmer om Betænkningen. I den af tre Medlemmer afgivne *Mindretalsbetænkning* forkastes Flertallets Opfattelse af Aarsagerne til Guldsystemets Sammenbrud. Mindretallet hævder, at Guldfoden ikke kunde have været genindført og vedligeholdt en Aarrække, medmindre der i det store og hele herskede Ligevægt mellem de økonomiske Faktorer, og at Grunden til Pengevæsenets Sammenbrud maa søges i det voldsomme Prisfald. Som et særligt egnet Middel mod Krisen anbefaler Mindretallet et samlet Forsøg fra Guldfodslan-dene paa at hæve en gros Prisniveauet op til Niveauet fra 1928 og et lignende Forsøg fra Papirfodslan-denes Side under Ledelse af Sterling paa at stabilisere deres indre Prisniveauer.

I en Særudtalelse siger Professor *Cassel*, at det ikke er ham muligt at underskrive Betænkningen, i hvilken rigtigt og forkert efter Professorens Opfattelse er sammenblandet paa en saa forvirrende Maade, at det er yderst vanskeligt at angive de nødvendige Forbehold. Professor Cassel mener, at den Opgave, der er blevet stillet Guldelegationen, i alt væsentligt er af monetær Natur, saaledes at Forklaringen ogsaa i det store og hele burde have været indskrænket til det monetære. En Opregning af en Række Forstyrrelser paa det økonomiske Omraade og Faktorer i Mangelen paa Ligevægt heri, som fandtes før 1929, er ingen Forklaring paa, at Guldfoden er brudt sammen. Til Trods for bestaaende økonomiske Vanskeligheder oplevede Verden i 1929 en Periode med overordentlige Fremskridt. Det, som bør undersøges, er Aarsagerne til, at denne Fremgang pludselig blev afbrudt.

Det var blevet klart i Løbet af det sidste Tiaar, at Guldfoden kun kunde oprettholdes, naar man førte en systematisk guldbesparende Pengepolitik, og det kan siges, at dette er lykkedes ganske godt indtil 1928, da en ekstraordinær Guldefterspørgsel forhøjede Guldets Værdi. Den fundamentale Aarsag hertil maa efter Professor Cassel søges i Reparationsbetalingerne og Krigsgælden, som Kreditorstaterne nægtede at modtage i den naturlige Form af Varer og Tjenesteydelser. Denne potentielle Aarsag blev aktuel, da Frankrig i 1928 genindførte Guldfoden og begyndte at trække Guld til sig i stor Stil, og U. S. A. samtidig ophørte med den Kapitaleksport, som tidligere havde været et Led i denne Stats Betalingsbalance. Resultatet var en saadan Guldefterspørgsel, at det internationale Guldfodssystem brød sammen, Prisniveauerne brød sammen, og Mistilliden bredte sig. Da Vareprisernes Fald skærpede Konkurrencen, medførte dette en Bølge af Protektionisme. Efter Professor Cassels Opfattelse vil der nødvendigvis hængaa adskillige Aar, før man overhovedet for Alvor kan overveje en international Genindførelse af Guldfoden, da Betingelserne